

Suðuroyggin góðkend til passeftirlit

Hendingin seinasta fríggjamorgun, tá Smyril noyddist til Havnar at avgreiða ferðafólkin, tí eingin slapp í land í Suðuroy orsakað av útlendingalógini, fer ikki at endurtaka seg. Suðuroyggin er nú góðkend sum komuhavn, har passeftirlit kann fara fram

EDVARD JOENSEN

Í Føroyum hava útlendingar sum ætla sær at støða í landinum, bert havt loyvi at koma inn á tveimum støðum. Nevniliga um Tórshavnar Havn ella flogvøllin í Vágum. Tað stendur í útlendingalógini frá 1962. Setir ferðamannaskip útlending í land aðrastaðni, er talan um lógarbrot.

Tað kann ljóða ógvusligt, at ein ikki kann seta fótin á land aðrastaðni enn á

nevndu støðum, og heilt so fyrkantað er tað sjálvandi heður ikki. Hetta er bert galdandi fyri ferðamannaskip og flogfær í fastari uttanlandsrutu. Stuttleikabátar, sum koma aðrastaðni frá, hava sjálvandi loyvi at verða klareraði í teimum støðum, sum tolllógini loyvir hesum. Eitt nú í Vági, Klaksvík ella á Skálafjørðinum.

Tað er landfútin, sum vegna Rígspolitichefen, umsitir útlendingalógina í

Føroyum. Tískil skal loyvi til at seta útlendskerðafólk aðrastani enn í Havn og í Vágum fáast frá Fútanum. Og tað er flutningsfelagið, sum skal syrgja fyri, at slík loyvi fyriliggja.

Suni Vinther, støðleiðari á politistøðini í Tórshavn sigur, at Strandferðslan í 1994 hevur søkt um loyvi at seta fremmandafólk av í Suðuroy. Tá var umsóknin ikki gingin á møti. Suni Vinther sigur, at tað tekur tíð at fáa eina slíka umsókn

viðgjørda. Tað er ikki bara soleiðis, at tú ringir um kvøðið og biður um loyvi at seta fólk av dagin eftir.

Men Strandferðslan hevur nú fingið loyvi at seta útlendskerðafólk í land í Suðuroy. Hetta kann gerast bæði á Drenesi og í Vági, sigur Thomas Arabo, stjóri á Strandferðsluni. Hetta loyvi er kortini bert galdandi fyri tveir mánaðar.

Men tað fylgja sjálvandi eisini treytir við slíkum loyvi. Umstøðurnar til eftir-

litið skulu vera í lagi, eins og lögreglan skal hava fólk til taks til slíkar kanningar. Og tað álíggur flutningsfelagnum, í hesum føri Strandfaraskipum Landsins, at syrgja fyri, at lögreglan hevur hóskandi umstøður til passeftirlit og tað, sum har kann hanga uppí.

Tað er eftir ynski frá ferðavinnuni í Suðuroy, at Strandferðslan hevur avgjørt at biðja um hetta loyvi. Suðringar hava víst á, at tað kann vera trupult at fáa

ferðafólk suður, um tey fyrst eru komin til Havnar. Hinvegin er ongantíð nakar trupuleiki at senda tey, sum komin eru til Suðuroyar, norður aftur. Og eisini ensk ferðamannafeløg hava havt ynski um, at lata ferðir teirra til Føroya byrja í Suðuroy og so halda fram norðanfjörðs.

» Vit hildu tað vera eina roynd vert,« sigur Thomas Arabo, » tí hava vit biðið um slíkt loyvi. Og tað hava vit so fingið nú.«

Vit noyðast at marknaðarføra okkum betri

Ferðavinnufólk í eru samd um, at vit eiga at marknaðarføra okkum betri, um vit skulu fáa optimalt burtur úr ferðavinnuni í Føroyum. Men tað kostar pengar, og ikki sær út til, at vinnuni altíð verður sýndur tann áhugi, hon hevur uppiborið

EDVARD JOENSEN

Hóast dúgliga verður tosað um at fáa sum mest burtur úr ferðavinnuni í Føroyum, halda bæði leiðslan á Kunningarstovuni í Suðuroy og stjórin á Hotel Eiði, at vit gera ov lítið fyri at marknaðarføra okkum.

Men heilt einki er tó ikki komið burtur úr kortini. Strandfaraskip Landsins hava gjørt avtalu við skotskt ferðamannafelag, sum hevur sent fólk til Føroya at ferðast. Hetta eru fólk, sum eru limir í skotskum gongufeløgum. Og hesi eru send til Suðuroyar, har tey hava verið eina viku, og síðan farin avstað aftur.

» Hetta kemur væl við,« sigur Poula Strøm á Kunningarstovuni í Suðuroy. » Tað vísir seg, at eru fólk fyrst byrjaði upp á ferjuna norðanfyrir, koma tey ikki til Suðuroyar. Tað er bæði langt og dyrt at sigla. Og ferðætlanin er soleiðis, at tey koma ikki aftur og fram sama dag. Í øllum før- um ikki, um tey skulu siggja nakað.«

Og siggja sleppa tey, tá tey fyrst eru komin til Suðuroyar fyri at vera. Skot- árni, sum hava verið her, hava verið kendu gongu-

túrarnar, sum skipaðir verða fyri í oynni.

» Onkrum hevur dámt so væl, at hann longdi ferðina og varð verðandi, tá restin fór avstað aftur.«

Poula Strøm upplýsir, at tey ansa eisini væl eftir, hvussu hesi fólkini ferðast.

» Tað kann jú vera rættilig vandamikil at ferðast í Føroyum, um tú ert ókendur. Tí hava vit eisini ferðaleiðarar við, tá slíkir bólkir fara túrar. Men hendir tað, at onkur fer uttan leiðara, fylgja vit við, hvar tey fara, og nær tey væntast at vera aftur. Hetta fyri at tryggja okkum, at tey ikki koma illa fyri.«

Skilgáð fólk

Men útlendingarnir taka eingi óráð fyri, heldur Poula Strøm. Teir halda seg til bygdargøturnar, sum eru væl merktar við varðum. Í øllum førum á økinum, hon kennir norðan fyri Vág. Hon sigur, at tað eru » Ung í arbeiði«, sum hava staðið fyri arbeiðinum at halda varðarnar. Og tað eru tey glað fyri har suður.

Poula Strøm sigur, at tey royndu at gera sitt besta fyri fremmandu ferðafólkini, sum koma til landið. Tey eru á Drenesi, tá Smyril

kemur, og tá hann fer.

» Fólkini skulja føla, at ogur eri góð við tey,« verður sagt av Kunningarstovuni í Suðuroy.

Lýsing neyðug

Poula Strøm er sannførd um, at tað er neyðugt at lýsa dúgliga við ferðavinnuni, um vit skulu gera okkum vónir um at halda liv í henni.

Men tað eru bara so vánaligar figgarligar umstøður, at tað kann gerast trupult.

Sum er, verða bara gjørd fotokopieraði skriv, og tey siggja ikki so øgiliga innbjóðandi út. Men sagt verður úr Suðuroynni, at tey eru í ferð við at gera eitt hefti, sum tey vóna at fáa við á ferðamessuna, sum verður á Akureyri í september.

Poula Strøm kundi ynskt, at til bar at hava opið eisini um veturin á Kunningarstovuni. Sum nú er, lata tey upp í mai, og eru ikki meira enn komin í gongd, tá tíð er at lata aftur. Kundir veturin verðið brúktur til fyrireikingar, fekt heilt givið meira burtúr.

Eingir týskarar

Hans Petur Poulsen á Hotel Eiði sigur, at eisini hjá teimum koma skotar um summarið.

» Vit hava ikki havt so nógvur í ár sum undanfarni ár. Men tað kemst av viðurskiftum í Skotlandi, sum vit ikki ráða fyri,« sigur Hans Petur Poulsen.

Hans Petur upplýsir, at skotarnir, sum koma til Eiðis, koma við Icelandair og eru eina viku í Føroyum. Fyrsta og seinasta dagin á ferðini eru tey á Hotel Vágum, og hinar dagarnar á Eiði.

» Tað kom ein skoti ein dagin fyri einum tiggju ár- um síðani á hurðina og spurdi um prisir. Eg gav honum eitt tilboð, og síðan er hann komin við ferðafólkum,« sigur Hans Petur Poulsen frá.

Men hann letur einki at teimum týskarunum, sum koma við Norrønu og støða her frá mánaðegi til mikudag, tá tey fara víðari til Íslands. Tey fólkini siggja tey einki til á hotellinum. Og heldur ikki á tjald- ingarplásisnum við síðuna av hotellinum. Hans Petur heldur ikki, at fleiri enn tveir campingbilar hava verið har í summari, og nakad

tað sama av tjøldum. So tey heldur hann ikki, at tað loysir seg at satsa upp á tey.

Føroyingar koma

Hans Petur Poulsen sigur, at seinastu tíðina hevur tað víst seg, sum fleiri føroyingar eru komin at fáa sær døgurða sunnudagar. Hann sigur, at tey hava roynt at hava nøkur góð tilboð, sum kunnu fáa fólk at koma just um vikuskiftini. Og tað hevur so víst seg at bera til í ávisan mun.

Annars sigur Hans Petur Poulsen, at ferðafólkunum, sum búgva á hotellinum, dáma væl at fara gongutúrur í nátturuni. Serliga er tað túrurin niðan á Koll, sum er væl umtóktur. Hann er stuttur og lættur at ganga.

Men bátatúrarnir, sum plagdu at ver eystur við landinum móti Búgvunum og Rivtanga, eru ikki meira. » Undirtøkan gjørdist ov lítil. Báturin var ov stórus

og dýrur at halda, so eg hava bara gjørt av at gevast. Helst eisini eitt úrslið av, at vit ikki megnaðu at marknaðarføra okkum nógv væl,« sigur Hans Petur Poulsen.

Hann lýstist á, at avvarðandi myndugleikar fara ov lætt um ferðavinnuna. Hon fær, eftir hansara metan, ikki tær sømdir, hon hevur uppiborið.

Hans Petur Poulsen sigur, at tey ætla at hava opið september mánaða út, so verður stongt fyrri veturin.

Men heilt óskukalt er kortini ikki allan veturin. Hotellið er væl umtókt sum skeiðmiðdepil, og hevur heilt fitt verið av slíkum farnu árinu. Og tað vónar Hans Petur fer at halda fram.

Tey eru fimm fólk knýtt at hotellinum á Eiði. Trý fulla tíð og tvey hálva. Umframt koma so tey, sum eru, tá veitslur av ymskum slagi skulu fyriskipast.